

आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या
लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव
करणेबाबतची योजना नव्याने सुरु करणे.....
माहे नोव्हेंबर व डिसेंबर, २०२३ या कालावधीचे निधी
वितरण करणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ०२ जानेवारी, २०२४.

- संदर्भ: १) शासन निर्णय क्रमांक निवृत्त-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१, दि. ०३/०७/२०१८
२) शासन निर्णय क्रमांक निवृत्त-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१, दि. ३१/०७/२०२०
३) शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-१९१८/प्र.क्र.४०/स्वासैक-१, दि. २८/०७/२०२२
४) शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२/०४/२०२३
५) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. २७.०४.२०२३
६) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. ०८.०६.२०२३
७) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. २७.०६.२०२३
८) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. ०४.०७.२०२३
९) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. २९.०७.२०२३
१०) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. २९.०७.२०२३
११) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. ०६.१०.२०२३
१२) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. १०.११.२०२३
१३) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. १०.११.२०२३
१४) शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दि. २४.११.२०२३

प्रस्तावना :-

“आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान / यथोचित गौरव करणेबाबत” ही संदर्भ क्र. २ येथील दिनांक ३१.०७.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये बंद करण्यात आलेली योजना संदर्भ क्र. ३ येथील दिनांक २८.०७.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये पुन्हा नव्याने सुरु करण्यात आली आहे.

सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षाकरीता, मागणी क्रमांक : ए-५, प्रधानलेखाशीष २२३५, सन १९७५ ते १९७७ मधील आणीबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणाऱ्या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य), ५० इतर खर्च (२२३५ सी२०५) या खाली रु. ५४,२०,४०,०००/- इतकी अर्थसंकल्पीय तरतूद मंजूर आहे. तसेच सन २०२३ च्या पावसाळी अधिवेशनमध्ये रु. २५,८४,००,०००/- इतका निधी पुरवणी मागणी द्वारे मंजूर झाला आहे. अशाप्रकारे एकूण रु. ८०,०४,४०,०००/- इतका निधी मंजूर आहे.

सदर अर्थसंकल्पीय मंजूर तरतूदीपैकी वित्त विभागाकडून एकूण रु.४३,७६,०२,६०१/- इतका निधी अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) वर प्रत्यक्ष प्राप्त झालेला आहे. सदर निधीपैकी संदर्भ क्र.५ ते १४ येथील शासन निर्णयान्वये एकूण रु.४२,९०,२२,९०१/- इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

दरम्यानच्या कालावधीत प्रस्तुत लेखाशीर्षाखाली अखर्चित राहिलेला निधी रु. ७०,२५,१७९/- काही जिल्हाधिकारी कार्यालयांकडून बीम्स प्रणालीवर समर्पित करण्यात आला आहे. तसेच वित्त विभागाकडून रु.१६,२६,१२,०००/- इतका निधी उपलब्ध झाला आहे. अशा प्रकारे बीम्स प्रणालीवर उपरोक्त लेखाशीर्षाखाली एकूण रु. १७,८२,१७,६७९/- इतका निधी उपलब्ध आहे. सदर निधीपैकी या योजनेतील पात्र लाभार्थीना अनुज्ञायतेनुसार (रु.१०,०००/- ५,०००/- २,५००/-) याप्रमाणे माहे नोव्हेंबर व डिसेंबर, २०२३ चे मानधन देय करण्याकरिता रु.६,५०,२०,०००/- इतका निधी संबंधीत जिल्हाधिकारी यांच्या स्वाधीन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

“आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान / यथोचित गौरव करणेबाबत” या योजेतर्गत पात्र लाभार्थीना मानधन वितरीत करण्याकरिता अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर शिळ्क असलेल्या रु.१७,८२,१७,६७९/- (रुपये सतरा कोटी ब्यांऐशी लाख सतरा हजार सहाशे एकोणऐशी फक्त) इतक्या निधीपैकी रु.६,५०,२०,०००/- (रुपये सहा कोटी पन्नास लाख वीस हजार फक्त) इतका निधी माहे नोव्हेंबर व डिसेंबर, २०२३ चे नियमित मानधन देय करण्याकरिता या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्र “अ” मध्ये त्यांच्या जिल्हयांच्या नावासमोर दर्शविलेल्याप्रमाणे वितरीत करण्यात येत आहे. सर्व पात्र लाभार्थीना मानधन वितरीत करणेबाबतची कार्यवाही करून त्याबाबतचा अद्यावत अहवाल शासनास सत्वर सादर करावा.

३. सर्व जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीतून खर्च केलेल्या अनुदानाच्या रकमांचा ताळमेळ महालेखापाल-१, मुंबई/महालेखापाल-२ नागपूर यांचेकडे विहित कालावधीत करून खर्चमेळाचा मासिक अहवाल शासनास नियमितपणे सादर करावा.

४. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च मागणी क्र.ए-५, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ६०, इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम, १०२, सामाजिक सुरक्षा योजनेखाली निवृत्तिवेतन, (००) (०५) आणिबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणाऱ्या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ सी २०५) या लेखाशीर्षाखाली सन २०२३-२०२४ या आर्थिक वर्षाकरिता मंजूर असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. तसेच खर्च झालेल्या रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास वेळोवेळी सादर करावे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४०९०२१६४७१८२२०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अस्मिता जावडेकर)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

०१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

- ०२.मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ०३.मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ०४.मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ०५.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १, मुंबई.
- ०६.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र २, नागपूर.
- ०७.सर्व विभागीय आयुक्त.
- ०८.सर्व जिल्हाधिकारी.
- ०९.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १०.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ११.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १२.सामान्य प्रशासन विभाग, का.२५, मंत्रालय, मुंबई.
- १३.कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प १४ / व्यय-४) मंत्रालय, मुंबई.
- १४.निवड नस्ती/स्वासैक-१.

शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-१४२३/प्र.क्र.१०/स्वासैक-१, दिनांक : २ जानेवारी, २०२४ सोबतचे

विवरणपत्र "आ"

अक्र.	जिल्ह्याचे नाव	लाभार्थी संख्या	लाभार्थ्याना दरमहा देण्यात येणारे मानधन रु.१०,०००/५,०००/२,५०० प्रमाणे	माहे नोव्हेंबर, डिसेंबर- २०२३ करीता निधी वितरण रूपये
१	२	३	४	५
१	मुंबई शहर	४१	३,८५,०००/-	७,९०,०००/-
२	मुंबई उपनगर	१२८	१०,९०,०००/-	२१,८०,०००/-
३	ठाणे	१३५	९,५५,०००/-	१९,९०,०००/-
४	पालघर	११०	७,७७,५००/-	१५,५५,०००/-
५	रायगड	४२	३,४७,५००/-	६,९५,०००/-
६	रत्नागिरी	८७	७,३२,५००/-	१४,६५,०००/-
७	सिंधुदुर्ग	५४	४,५०,०००/-	९,००,०००/-
८	नाशिक	८२	५,८२,५००/-	११,६५,०००/-
९	जळगाव	२११	१६,३५,०००/-	३२,७०,०००/-
१०	धुळे	३९	३,०५,०००/-	६,९०,०००/-
११	नंदुरबार	३७	२,७०,०००/-	५,४०,०००/-
१२	अहमदनगर	१४५	१०,५२,५००/-	२१,०५,०००/-
१३	पुणे	५८६	४९,२५,०००/-	९८,५०,०००/-
१४	सातारा	७०	३,७७,५००/-	७,५५,०००/-
१५	सांगली	९७	७,२०,०००/-	१४,४०,०००/-
१६	सोलापूर	६८	४,५०,०००/-	९,००,०००/-
१७	कोल्हापूर	११०	६,६५,०००/-	१३,३०,०००/-
१८	औरंगाबाद	१५३	१०,५५,०००/-	२१,१०,०००/-
१९	जालना	६२	३,३०,०००/-	६,६०,०००/-
२०	बीड	६५	५,८०,०००/-	११,६०,०००/-
२१	नांदेड	११४	८,४५,०००/-	१६,९०,०००/-
२२	हिंगोली	१७३	१३,४०,०००/-	२६,८०,०००/-
२३	परभणी	४२	३,६७,५००/-	७,३५,०००/-
२४	लातूर	११६	८,८०,०००/-	१७,६०,०००/-
२५	उसमानाबाद	३३	२,०५,०००/-	४,९०,०००/-
२६	अमरावती	९५	७,५२,५००/-	१५,०५,०००/-
२७	बुलढाणा	४६७	२७,९२,५००/-	५४,२५,०००/-
२८	यवतमाळ	८१	५,९२,५००/-	११,८५,०००/-
२९	अकोला	९५	७,९५,०००/-	१५,९०,०००/-
३०	वाशिम	१०	८५,०००/-	१,७०,०००/-
३१	नागपूर	४३२	३७,६०,०००/-	७५,२०,०००/-
३२	वर्धा	१३४	१०,८७,५००/-	२१,७५,०००/-
३३	भंडारा	५२	३,६०,०००/-	७,२०,०००/-
३४	गोदिया	२८	२,२२,५००/-	४,४५,०००/-
३५	चंद्रपूर	१०७	८,२०,०००/-	१६,४०,०००/-
	एकूण	४४८२	३,२५,१०,०००/-	६,५०,२०,०००/-

(अस्मिता जावडेकर)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन